

**ВЕЧІРНІ
ВІСТІ**

07(523),
20-26 лютого 2017 р.

ЧОМУ ВИННІ У ВБИВСТВАХ ГЕРОЇВ МАЙДАНУ НЕ ПОКАРАНІ?

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETAUVV.COM

Рекомендована ціна
2 грн 30 коп.

Трохи менше як за два місяці збіжить річний імунітет уряду Володимира Гройсмана. Але вже нині політикум і суспільство активно обговорюють тему можливої відставки Кабміну. І це не дивно: ми скотилися на самісіньке дно. Як розвиватимуться події найближчим часом, передбачити доволі складно. Та очевидне одне: наступні два місяці будуть дуже спекотними. А може, й драматичними.

Насправді історія повторюється: пригадайте, які запеклі торги точилися рівно рік тому. Але тоді йшлося про відставку Кабміну «камікадзе». Нинішня ситуація, звісно, відрізняється від торішньої. Бо Банкова тепер має, так би мовити, свого прем'єра. І розмінювати його на когось іншого — справа клопітка. Неймовірно складно знайти кандидатуру, яка б задовольняла всіх. А потім знову п'яти міністерства...

Утім, як би цього не хотілося, вирішувати урядову проблему все ж доведеться.

Рівно рік тому тоді ще спікер Володимир Гройсман під час коаліціад-прем'єради говорив, мовляв, зволікання із вирішенням політичної кризи може призвести до загострення соціально-економічних проблем.

«Я вважаю, що дуже важливо, щоб сам прем'єр-міністр країни для себе визначив, як оцінює суспільство його дії і діяльність Кабінету міністрів, і відповідно до цього прийняв рішення», — говорив Гройсман.

Ось і нинішньому главі Кабміну варто було б ознайомитися з рейтингами. Наприклад, за даними одного з останніх соціологічних досліджень групи «Рейтинг», 78% українців невдоволені діяльністю

прем'єра Гройсмана. Також КМІС нещодавно склав рейтинг рівня довіри до соціальних інститутів. Так ось, на уряд покладаються лише 9,5% респондентів! Тож потрібно робити висновки!

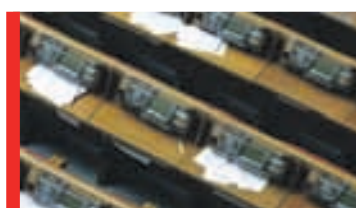
А ще не зайве згадати, як обиралися прем'єр і склад уряду. Це була справжня афера століття. У квітні минулого року коаліціанти вирішили пакетом проголосувати за відставку Арсенія Яценюка, скасування постанови щодо визнання роботи його Кабміну незадоволеною і призначення Гройсмана. Причому кандидатуру прем'єра вніс не президент, як того вимагає Конституція. Слуги народу проголосували за постанову авторства Юрія Луценка і Максима Бурбака! І склад Кабміну подавав не вже обраний прем'єр (норма Основного Закону), а ще спікер Гройсман. Порушень була купа...

Але найголовніше, що торік у квітні нам так і не представили нову коаліцію. І протягом наступних десяти місяців теж! Хто до неї входить — таємниця, покрита мороком. Щораз провладні депутати повторюють, мовляв, більшість є — і крапка.

Не так давно спікер Андрій Парубій відмовився оприлюднити поіменний список коаліціантів, пояснюючи, що не має повнова-

Імунітет закінчується — ДРАМА ПОЧИНАЄТЬСЯ

КОАЛІЦІЇ НЕМАЄ: ЗА ДАНИМИ САЙТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ, ФРАКЦІЯ БПП НАЛІЧУЄ 142 НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ, А «НФ» — 80! ТОБТО РАЗОМ — 222 МАНДАТИ

жень на те. Але, за його словами, більшість існує за рахунок двох фракцій — БПП і «НФ», а також позафракційних депутатів. (Напевно, голова ВР не знає, що, згідно з Конституцією, формувати коаліцію можуть лише депутатські фракції.)

Хоча в квітні торік Парубій готовий був розкрити таємницю:

«За тими документами, які мені надав апарат, на момент нашого голосування (за призначення нового Кабміну. — Прим. авт.) було 237 членів коаліції. Але оскільки семеро нардепів склали депутатські повноваження (пішли в уряд. — Прим. авт.), наразі є 230 членів. Якщо зажадають назвати їх поіменно, я попрошу в апараті необхідні документи і публічно їх продемонструю». Ось так.

Тож нам залишається чекати середини квітня. Точніше, середини травня! Адже календарний план сесії складений так хитроумно, що після 14 квітня слуги народу місяць (!) працюватимуть у комітетах і з виборцями. Або ж на якихось там багамських виборчих

округах. А на пленарне засідання вони зберуться лише 16 травня. Тому часу на торги та підкилмні ігри буде з надлишком.

Щось є неправильне в цій ситуації! Зрештою, хибне тут усе. Коаліції немає: за даними сайту Верховної Ради, фракція БПП налічує 142 народних депутата, а «НФ» — 80! Тобто разом — 222 мандати. Довіра до уряду є мінімальною. Та й парламенту ймуть віру близько 5% українців. Нам терміново потрібне перезавантаження. Ось тільки страх втратити високі крісла затьмарює можливо владцям здоровий глузд. Але це лише до певного часу...

Яна ДЖУНГАРОВА

ЗА ДАНИМИ ОДНОГО З ОСТАННІХ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ГРУПИ «РЕЙТИНГ», 78% УКРАЇНЦІВ НЕВДОВОЛЕНІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРЕМ'ЄРА ГРОЙСМАНА. А ЩЕ КМІС НЕЩОДАВНО СКЛАВ РЕЙТИНГ РІВНЯ ДОВІРИ ДО СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ. ТАК ОСЬ, НА УРЯД ПОКЛАДАЮТЬСЯ ЛИШЕ 9,5% РЕСПОНДЕНТІВ!

ДУМКИ ЕКСПЕРТІВ

«Якщо президент не розганяє ВР, він бере на себе цілковиту відповідальність за ситуацію в країні!»

Костя БОНДАРЕНКО,
політолог, голова правління Інституту української політики і керівник Фонду «Українська політика»:

«Нинішня коаліція не показує списку депутатів, які її формують. Але колізія полягає у тому, що ніхто не може примусити до цього, — в Конституції просто відсутня така норма. Однак в Основному Законі прописано, що парламентська більшість має складатися лише з депутатських фракцій! Тобто до неї не можуть належати окремі депутати! Тому просто зазирніть на сайт Верховної Ради і подивіться, скількох нардепів мають загалом фракції БПП і «НФ». А вони мають 222 мандати. Отож, про існування коаліції говорити ми не можемо. Всі інші доводи — відмазки.

У цьому випадку президент, згідно з чинним законодавством, має право, але не

зобов'язаний розпустити ВР і оголошувати дострокові вибори. Якщо ж він не розганяє парламент, то, відповідно, бере на себе цілковиту відповідальність за ситуацію в країні!

Якщо говорити про можливу відставку Гройсмана, то до закінчення річного імунітету уряду залишилося майже два місяці, і за цей час може статися багато подій, не виключено, й драматичних. Тому нині на-самперед потрібно всім здоровим силам зібратися і подумати, як діяти в ситуації, коли залишатиметься напівлегітимний уряд, що базується на нелегітимній коаліції. Що робити в умовах, коли парламент імітує бурхливу діяльність замість того, щоб ухвалювати важливі для країни і народу рішення.

Насправді провести часні вибори було б природно і логічно. Нинішній склад парламенту, повторюся, не діє. Коаліція є нелегітимною. А створити нову більшість у теперішньому складі не вийде. Тому президент повинен оголосити дострокові вибори.

Ще один надзвичайно важливий момент: від 2014 року змінилася політична кон'юнктура. Ті політсили, які раніше були фаворитами, вже не мають підтримки. Рейтинг «НФ» нині становить менше як 1%. БПП

також не в змозі повторити свій колишній результат. А ось інші політичні сили, які на останніх парламентських виборах недорахували голосів, навпаки, наразі посідають перші позиції. Наприклад, «Батьківщина» збільшила свій рейтинг у кілька разів».

«Відставка Кабміну Гройсмана щодень стає все імовірнішою»

Олег СААКЯН,
політолог,
глава Єдиного координаційного центру «Донбас»:

«Не так давно шанси на те, що прем'єр-міністр Володимир Гройсман втримається у своєму кріслі по закінченні річного імунітету уряду, були доволі високими. Нині ж вони істотно знизилися. Певна річ, це пов'язано з його діяльністю: Кабмін Гройсмана не досяг жодних результатів. Навіть більше, роботу цього уряду супроводжували постійні скандали: тарифна тема, блокада поставок вугілля з ОРДЛО... І взагалі багато чого було. Отож, відставка нинішнього Кабміну щодень стає все імовірнішою.

Якщо поміркувати про потенційний уряд... На самих початках потрібно буде говорити про формування коаліції. Нині українцям кажуть, мовляв, більшість існує, вірте нам на слово. Але, як свідчить соціологія, люди в цьому сумніваються. І якщо коаліція не розсекретить свого складу — це буде просто крах довіри, що своєю чергою може спричинити протестні настрої. Тож хочеться чи колеться, а суспільству потрібно буде відкритися.

Також формуванню нової більшості можуть передувати торги... Приміром, наразі майбутнє «Опоблоку» є доволі примарним. Багато хто говорить про розкол цієї політсили на дві групи, хоча таких є насправді чотири. Тому в новій коаліції поряд із БПП, «НФ» і позафракційними депутатами ми цілком могли б побачити і скалки колишніх «регіоналів».

З іншого боку, з можливою відставкою уряду актуалізується питання дострокових парламентських виборів. Це єдиний демократичний інструмент перезавантаження політичної еліти. І нам їх справді потрібно провести, але бажано ґрунтуючись на новому виборчому законодавстві. Припускаю, що волевиявлення може відбутися восени».

Фото Володимира МЕЛЬНИЧУКА

Чому винні у вбивствах Героїв Майдану не покарані?

«Складається враження, що судять не вбивць, а Небесну Сотню»

Надія МЕЛЬНИЧУК,

мати Героя Небесної Сотні Володимира Мельничука:

«Кожне запитання, яке стосується розстрілу Небесної Сотні, все одно, що куля в моє серце. Дуже важко усвідомлювати, що винні досі не покарані. Я думаю, причину варто шукати в тому, що при владі стоять, а можливо, й очолюють силові структури ті, хто мав стосунок до скоєних на Майдані злочинів. Складається враження, що хтось віддає накази навмисне затягувати справу. Наприклад, щодо вбивства мого сина: є відео, на якому зафіксовано, як він розмовляє зі мною телефоном, перебуваючи біля Жовтневого палацу, і ось лунає роковий постріл, і син падає... Він отримав несумісні з життям поранення. Але, незважаючи на те, що момент вбивства зафіксовано, досі ніхто нічого не може довести. Через це скоює такий біль, який неможливо описати словами...»

Коли ГПУ очолював Віталій Ярема, мені взагалі казали, що вбивство сина неможливо розслідувати. Тоді розглядали версію, що до злочинів на Майдані причетна «третя сила», і постріли велися з дахів будинків на Інститутській. Тепер є незаперечні докази, що стріляли беркутівці, зокрема з верхньої барикади. Один із таких пострілів і обірвав життя мого сина.

Досі запитую себе: навіщо це зробили? Він же був без амуніції, без каски, без зброї... За що його вбили? За те, що він фотографував Майдан, допомагав рятувати поранених?

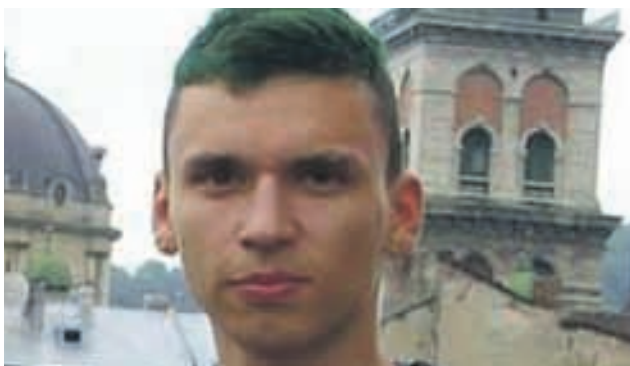
Коли всі справи Майдану передали до департаменту спецрозслідувань ГПУ, який очолює Сергій Горбатюк, здавалося, що камінь дещо зрушив з мертвої точки. Зокрема, лише на третій рік після Революції Гідності рідних Героїв Небесної Сотні почали належним чином інформувати про перебіг розслідування, частіше викликати для дачі свідчень. Ми бачимо, що взялися за проведення балістичних експертиз. Але цей департамент не фінансують так, як треба, у слідчих немає потрібного обладнання, зокрема мікроскопів, і вони змушені звертатися до лабораторій різних інститутів. Я думаю, їм так важко працювати, бо хтось умисне не дає цього робити.

Під час судових засідань над экс-беркутівцями рідним Героїв дуже важко давати свідчення. Іноді складається враження, що судять не вбивць, а Небесну Сотню. Захист підсудних ставить такі запитання, які суперечать людській моралі. Я розумію, що вони відробляють гроші, але так не можна. Наприклад, мене запитували: ви не знаєте, який був напрямок кулі, що навиліт вбила вашого сина? Або ще: а чому ваш син взагалі пішов на Майдан? Після таких допитів ти вже фактично мертвий, тебе забирає «швидка».

Це страшний біль — спостерігати, як судді випускають під домашній арешт экс-беркутівців, які розстрілювали наших дітей, а потім ті втікають за кордон. Я нікому не можу побажати такого горя, яке я відчуваю, навіть убивцям і їхнім матерям. Але якби хоча б один високопосадовець втратив на Майдані свою кровинку, можливо, тоді б щось прокинулося у їхніх душах.

Мені здається, якби в цій країні не було могили сина, а б тут не залишилась. Я так втомилась від обману з боку чиновників, що здається, на колінах поповзла б до іншої держави. Можу сказати, що те саме відчувають інші матері, діти яких поклали життя на Майдані.

Лише трохи приходиш до тями, читаючи відгуки людей про свого сина, про Небесну Сотню. Коли чуєш від молоді, мовляв, ми ніколи не забудемо тих, хто боровся за нашу свободу і майбутнє, хочеться жити далі».

«У владі залишилося багато людей, яким не вигідно, аби розслідування справи Майдану мало логічне завершення»

Ігор ГУРИК,

батько Героя Небесної Сотні Романа Гурика:

«Наша сім'я обурена тим, що розслідування вбивств на Майдані розтяглося на три роки, і фіналу не видно. Справа рухається, та дуже повільно. Причину, напевно, варто шукати в тому, що влада не очистилася, у ній залишилося багато людей із попередньої системи, яким не вигідно, аби розслідування мало логічне завершення. Звичайно, є чимало небайдужих учасників процесу, і між цими когортами йде боротьба. Наприклад, серед співробітників Генпрокуратури є ті, хто докладає максимум зусиль, аби розплутати цю справу, а є й інші — які не сприяють слідству. Загалом чіткої взаємодії між ГПУ, МВС і СБУ в цьому питанні немає.»

Наразі з'явилася надія, що перебіг слідства в справі розстрілів активістів Революції Гідності 20 лютого 2014 року на Інститутській може посприяти нове відео, яке ГПУ оприлюднила минулого тижня. Як мені відомо, його надіслав анонім. Там є кілька моментів, які підтверджують причетність беркутівців до вбивств: чітко видно, як стріляє силовик і як затім падає загиблий. З такими беззаперечними доказами провини экс-беркутівці, які тепер є підсудними, мають зрозуміти безглуздість спротиву і піти на співпрацю зі слідством.

Загалом ми постійно працюємо над збиранням нових доказів та пошуком свідків подій на Майдані. Так, я звернувся до британського фотохудожника Джо Браєна, який був на Майдані взимку 2014-го, щоб він надав усі фото і відео, зроблені ним тієї зими — вони будуть передані до прокуратури. Його знайомий фотограф із США, який був у період Революції Гідності в Києві, також має надіслати нам свої роботи. Бо часто трапляється, що людина, яка має фото і відео з Майдану, не може оцінити, наскільки вони важливі.

У наших дітей, які загинули на Майдані, були світлі мрії, своє бачення розвитку держави. Щоб втілювати в життя їхні ідеї, ми створили благодійний фонд «Майдан Гідності». Його мета — розвивати різні програми, зокрема з патріотичного виховання молоді.

Недавно у Верховній Раді відбулася виставка «Квіт нації», ініційована нашим фондом. Також ми готові допомагати в створенні меморіального комплексу Революції Гідності. Загалом хочеться, щоб влада активніше переймалася питанням увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.

Наразі єдиний великий музей Небесної Сотні діє лише в Івано-Франківську. Сама атмосфера в музеї така, ніби ти побував на Майдані. Там завжди багато відвідувачів, зокрема іноземців. І це дуже важливо, бо це — наша історія, на прикладах героїзму наших дітей виховуватимуться наступні покоління».

«Судді, які звільняють з-під варті колишніх беркутівців, здійснюють злочин проти держави»

Володимир ГОЛОДНЮК,

батько Героя Небесної Сотні Устима Голоднюка:

«Головна причина, чому через три роки не покарані винні у вбивствах Небесної Сотні, полягає у тому, що система влади в Україні не змінилася так, як на це розраховував Майдан. У правоохоронній системі залишилися ті самі люди, які свого часу судили активістів Революції, кидали їх до в'язниць. Люди, залучені до розслідування у справі Майдану, діють виключно в дозволені їм межах. Їхнє головне завдання — не зашкодити самим собі або тим, хто ними керує.»

Загалом ефективність розслідування по епізоду розстрілів на вулиці Інститутській 20 лютого, коли загинули 48 Героїв, серед них — і мій син, можна оцінити на трійку за п'ятибальною шкалою. Тобто воно ледь-ледь жевріє, хоча існує велика доказова база, є чимало свідків тих подій.

Тим часом ситуація стосовно епізоду вбивств 18 лютого 2014-го ще гірша, можна сказати, що там узагалі немає прогресу. Хоча я не поділяю справу Майдану на епізоди — душа болить за кожен сім'ю.

Зауважу, що на початках розслідування убивств Небесної Сотні взагалі блокувалося. Якесь зрушення почалися, коли всі справи Майдану передали до департаменту спецрозслідувань ГПУ під керівництвом Горбатюка. Та був згаданий час, розгублена велика доказова база, втрачено багато свідків.

Звичайно, родичі Героїв Небесної Сотні продовжують вірити у верховенство права і сподіватися на те, що вбивці будуть покарані. Проте не треба забувати, що беркутівці, яких нині судять, були лише гвинтиками системи, виконавцями наказів, хоча саме вони тиснули на курок. А ті, хто віддав їм команду, наразі взагалі поза увагою суду.

Судді, які звільняють з-під варті колишніх беркутівців під домашній арешт, здійснюють злочин не лише проти пам'яті Небесної Сотні, а й проти держави. Тому що надання належної правової оцінки подіям на Майдані, засудження убивць є тестом для України на відповідність європейським цінностям. Це — наше обличчя перед Європою та усім цивілізованим світом, показник того, чи прагнемо ми змінювати країну, боротися з корупцією. Врешті решт, це один із критеріїв оцінки, чи перемогли в нас ідеали Майдану.

Ми не маємо ніколи забувати новітніх героїв України. І хоча нині йде війна на сході, де також гинуть наші ангели, ми не повинні применшувати цінності історичної події, що відбулася, — Революції Гідності».

Підготувала Валентина РИНГЕЛЬ

Віялових відімкнень внаслідок запровадження «надзвичайного стану» в енергетиці чекатимемо вже за 2–3 тижні. Проте метою «жахачок» Кабміну про життя без світла та тепла через нестачу вугілля є навіть не прикриття своєї непрофесійності. Найголовніше — позбутися блокувальників, які перекрили залізничні шляхи з ОРДЛО і не дають надалі купувати в окупантів дешевий антрацит за привабливою формулою «Роттердам+».

НАДЗВИЧАЙНО ТРАДИЦІЙНИЙ СТАН

У розпал опалювального сезону урядовці по самі вуха загрузили в своїй брехні. Якщо на початку грудня міністр енергетики та вугільної промисловості Ігор Насалик повідомляв, що Україна повністю забезпечена вугіллям і воно навіть залишиться, які б морози не лютували, то тепер, згідно з офіційними даними, ресурсу вистачить загалом на 40 днів. І все начебто через те, що активісти заблокували залізничне сполучення із ОРДЛО, щоб протидіяти торгівлі з окупантами. Саме тому Кабмін прийняв постанову №103-р щодо надзвичайних заходів в енергетиці, яка запроваджує режим економії енергоресурсу строком на місяць, починаючи з 17 лютого.

Рішення КМУ передбачає застосування графіків погодинного відімкнення електроенергії її кінцевим споживачам. Крім того, планується регулярний техогляд енергоблоків атомних електростанцій у вихідні дні з метою зниження навантаження на енергоблоки і, в разі необхідності, їхнє розвантаження. Задекларованою метою таких дій є економія споживання антрацитового вугілля, що дозволить заощадити від 300 до 350 тис. тонн ресурсу.

Урядовці потурбувалися про те, щоб ці заходи не плутали із надзвичайним станом, адже процедура запровадження НС аналогічна із оголошенням воєнного стану. Лише РНБО може запропонувати президенту вдатися до такого кроку. Після цього глава держави видає відповідний указ, який протягом двох днів має підтримати більшістю голосів Верховна Рада. Позитивне рішення парламенту і дає старт НС.

ЗНАЙШЛИ КРАЙНІХ

Головними винуватцями можливих віялових відімкнень уряд оголосив активістів, котрі наприкінці грудня заблокували вантажні перевезення із ОРДЛО залізничними шляхами, якими, зокрема, постачається вугілля до України. Адже, на думку прем'єра, уряд вчасно і, найголовніше, професійно підготувався до опалювального сезону. І ресурсу мало б вистачити з головою.

«Я вважаю, що блокада вугілля — це злочин», — заявив він на засіданні уряду, граючи першу скрипку в оркестрі звинувачень. Мовляв, блокувальники підривають економіку, адже через їхні дії закриваються металургійні підприємства, і 300 тисяч робітників галузі залишаться на вулиці.

Інші урядовці від свого боса не відставали. Наприклад, міністр енергетики та вугільної промисловості Насалик пригрозив, що без антрациту з ОРДЛО вартість електроенергії зрос-

Україні влаштували «темну»

те на 20–25%. У хід пішла й «важка артилерія» — ЄС, який теж закликає припинити блокаду, щоб не допустити енергетичної кризи.

Остаточного удару завдав президент України. За його словами, через блокаду країна може втратити до 2 млрд доларів валютної виручки, що похитне курс гривні. Дії активістів також призведуть до того, що без опалення можуть залишитися лівий берег Києва, Суми, Краматорськ і чимало інших міст. Найразючішим аргументом Порошенка є те, що, мовляв, люди з окупованих територій через брак роботи стануть до лав бойовиків.

Анонсуючи ухвалу додаткових рішень щодо диверсифікації джерел вугілля, президент закликає не забувати, «що й те вугілля, яке видобувають на окупованих територіях, воно теж наше, українське, і мусить займати свою частку в енергетичному балансі країни».

Фактично він повторив риторичку уряду: ми не торгуємо з окупантами, а співпрацюємо з «тими підприємцями, які, перебуваючи на окупованій території, змогли залишитися у правовому полі України, які платять податки Україні».

Проте струнку легенду, в яку і так мало хто вірить, зруйнувала СБУ. Відомство поінформувало, що близько 47% від вартості антрациту, що постачається з окупованої частини Донбасу на адресу держкомпанії «Центрэнерго», керівництво так званої «ЛНР» отримує як «податки», які йдуть на виплату зарплатні терористам. Тобто кожен українець, сплачуючи за електроенергію, спонсорує ці квазіоб'єднання, що б там не казали можновладці.

КОЗИР ДЛЯ РФ?

Експерти в сфері енергетики вважають, що нині реальних причин для запровадження так званого НС немає.

Експерт із питань енергетики Олександр Трохимець упевнений, що не можна мати жодних торговельних відносин з ОРДЛО.

«Виникає логічне питання: що влада робила три роки, якщо кількатижнева блокада може в енергетичному плані поставити на коліна всю країну? Навіть із технічної точки зору це неможливо», — додав він.

Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар вважає рішення Кабміну винятково політичним. На його думку,

урядовці намагаються довести суспільству необхідність торгівлі з окупованими територіями. І «жахачки» про критичний стан в енергетиці — лише продовження стратегії щодо неприпустимості припинення відносин із ОРДЛО.

«Нас намагаються переконати загрозою віялових відімкнень, холодом, втратою податкових надходжень тощо... Усе це видавалося б смішним, якби не було таким кепським, бо виконавча влада України перетворюється на загрозу державі й державності. В умовах продовження Росією війни гібридного типу проти України влада дає козир у руки агресору. Бо РФ може вдатися й до обмеження (аж до перекриття) транзиту газу, мотивуючи тим, що, мовляв, ми через брак вугілля з «ДНР/ЛНР» крадемо газ», — констатував експерт.

Своєю чергою голова правління Альянсу «Нова енергія України» Валерій Боровик у своєму блозі констатує, що, окрім вирішення політичних питань, влада запровадженням так званого НС вирішує суто економічні проблеми, адже за постачанням вугілля із ОРДЛО стоять конкретні люди, які отримують відкати.

Він нагадав, що за прем'єрства Яценюка також був оголошений режим НС через припинення торгівлі з терористами. Дефіцит вугілля покрили купівлею «чорного золота» в Південній Африці. Проте під виглядом африканського насправді закупували ресурс із окупованої території.

«Влада нагнітає атмосферу для того, щоб дотиснути суспільство і виконати якісь свої зобов'язання перед паном Ахметовим з різних домовленостей», — додав експерт.

Засідання РНБО, на якому вирішувалося питання блокади, було багатим на рішення. І хоча урядовці запевняли, що варіант силового розгону навіть не обговорювався, президент одним із указів створив що можливість. Згідно з цим документом, МВС та СБУ доручено невідкладно забезпечити належну охорону об'єктів газо- та електропостачання, транспортної інфраструктури в районі проведення АТО і створити належні умови безпеки для їх безперебійного функціонування. А робота ТЕЦ без вугілля неможлива.

Уже наступного дня блокувальники стали «клієнтами» силовиків: рудот поблизу Бахмута спробували розігнати. Якщо такі дії спровокують масові заворушення, то це фактично дозволить Порошенкові запровадити вже повноцінний надзвичайний стан.

Також можливий і сценарій, запозичений у Яценюка: після нагнітання ситуації щодо скорочення запасів вугілля до мінімуму уряд прийме рішення про закупівлю іноземного ресурсу, на якому також хтось заробить. Влада на позір врятує країну. А далі? Напередодні наступного опалювального сезону нам вкотре розповідатимуть про енергонезалежність, для якої насправді взагалі нічого не робиться.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

ТИМ ЧАСОМ

«Роттердам» зникає опівдні

Чиновники кажуть про те, що альтернативи антрациту з Донбасу немає. Проте експерти заперечують урядовцям і звинувачують їх у бездіяльності. Та ж сумнозвісна формула «Роттердам+», яку було запроваджено для ціноутворення вартості електроенергії для споживачів, мала б сприяти енергетичній незалежності. Проте насправді бачимо лише зашмарні суми в платіжках.

Експерт із питань енергетики Андрій Герус пропонує реальні механізми заміщення 9 млн тонн антрациту в рік, який Україна закуповує в ОРДЛО. Передусім це перехід ТЕЦ з вугілля марки А (антрацит) на марку Г (газової групи), якого в Україні видобувається навіть із надлишком. На переобладнання знадобиться півроку. Результат — економія мільйона тонн антрациту.

Другий крок — «розгорнути» в бік об'єднаної енергетичної системи України потужностей трьох блоків Бурштинської ТЕС, які працюють на вугіллі газової групи, що дозволить зекономити ще 1,5 млн тонн ресурсу.

Також, на його думку, можна купувати антрацит за кордоном, і цьому має сприяти та сама формула «Роттердам+». Згідно з цією методикою, ціна вітчизняного вугілля для ТЕС дорівнює вартості ресурсу в нідерландському порту з додаванням витрат на доставку в Україну. Застосування формули поширюється і на антрацит, і на газове вугілля, що дозволило тепловим генераціям, зокрема ахметовському ДТЕК та державному «Центрэнерго», додатково зібрати зі споживачів 10 млрд грн.

«Тариф у квітні–травні 2016 року, коли запровадили «Роттердам+», дозволяв купувати вугілля за 55–60 доларів за тону. У портах Туреччини таке вугілля коштувало 50–52 долари. Тобто можна було закуповувати імпорт для диверсифікації. Але компанії цього не зробили, і ціна поповзла вгору», — пояснив він.

Наразі чиновники заплуталися у показах, чи працює «Роттердам+». Гройсман каже, що в тарифі на електроенергію закупівля вугілля за цією формулою не закладена.

«Вугілля в Роттердамі коштує 3 тис. грн за тону, а в тарифі закладено 1,73 тис. грн», — запевняв він.

І ось лихо: в НКРЕКП прем'єру заперечили, сказавши, що «Роттердам+» живе і буде жити.

До суперечки чиновників долучився і генпрокурор Юрій Луценко, який вирішив дослідити механізм утворення тарифів. Це дуже дивно, адже очільник ГПУ точно не має цим перейматися. Проте відразу стався казус: урядовці у своїх попередніх роз'ясненнях запевнили, що формула не застосовується, бо «Роттердам+» передбачає трохи більше, ніж 5 тис. грн за тону вугілля».

Виходить, що поки дані про вугілля йшли від уряду до ГПУ, імпортер вугілля подорожчало на 2 тис. грн! Хоча Андрій Герус, посилаючись на дані міжнародної компанії Platts, стверджує, що нині вугілля уже з доставкою у порт Туреччини коштує 89 доларів (2423 грн за тону). Тому до «Роттердама+» справді є чимало запитань.

Але сумнівно, щоб правда спливла на поверхню, і тарифи для населення знизали. Вірогідніше за все «Роттердам+» вчергове стане формулою піару вищих чиновників.

Останнім часом стало зрозуміло, що цього року найголовнішим політичним ризиком для глобальних фінансових ринків стане можливе обрання президентом Марін Ле Пен у другому турі виборів у Франції, який відбудеться 7 травня (перший — 23 квітня). Минулого тижня цей ризик привернув до себе ще більше уваги, коли незначні зміни в її шансах на перемогу спричинили раптове розширення спредів бондів єврозони: спред прибутковості між бондами Франції та Німеччини склав майже половину від середнього рівня, зафіксованого в період кризи 2011 року.

Нині інвестори вже звикли до політичних потрясінь, що ґрунтуються на коливаннях у бік популізму, зокрема, як це сталося торік у Сполученому Королівстві та США. Цей досвід навів деяких інвесторів на думку, що третя неприємність у вигляді перемоги

ПРЕЗИДЕНТ ЛЕ ПЕН: МАЛИЙ РИЗИК, АЛЕ СИЛЬНИЙ ШОК

Ле Пен, близько 60–65% виборців готові проголосувати в другому турі за будь-якого іншого кандидата, крім неї. У рамках чинної французької виборчої системи ті 35–40%, які вона може в підсумку набрати, гарантують її поразку.

разі шанси на перемогу Ле Пен зростуть, оскільки вона боротиметься із опонентом ще радикальнішого спрямування. Такий сценарій мало ймовірний, проте можливий.

Єдиний результат, який стане справжнім шоком для глобаль-

му фронту можливість отримати більшість місць у Національних зборах на парламентських виборах 18 червня. Їй знадобиться ця більшість для організації референдуму щодо виходу Франції з Єврозоною і єврозони, можливо, вже до осені.

Результати опитувань традиційно вказують на те, що Франція проголосує 55% до 45%, аби залишитися у складі ЄС, проте за таких політичних обставин хтозна, що може трапитися. Ринкам, очевидно, доведеться враховувати доволі високий ризик виходу Франції з єврозони. Також існує ймовірність того, що її приклад наслідуватимуть інші країни.

Цей страх спровокує істотний відтік капіталу з Франції, що зумовить послаблення національної валюти. Теоретично Європейський центральний банк може захистити євро, дозволивши дисбалансам Target 2 різко зрости,

тиметься менша кількість країн, що згуртуються довкола Німеччини, або ж трансформується у «нову європейську валютну одиницю», що поверне Європу до тих часів, коли єдиної валюти ще не існувало. Фінансові контракти в усьому світі, деноміновані в євро, не постраждають.

Однак все це потребуватиме серйозного планування і співпраці з іншими членами єврозони. Крім того, президентів Ле Пен доведеться дотримуватися традиційного раціонального підходу до валютної і фінансової політики. На цей момент вона налаштована на збільшення державного дефіциту і монетизацію боргу — такий план призведе до паніки на ринках і різкого зростання інфляції у Франції.

На відміну від Сполученого Королівства, у Франції немає міцно сформованих рамок макроекономічної політики, на які можна

ХОЧА МАЙЖЕ ЧВЕРТЬ ФРАНЦУЗЬКОГО ЕЛЕКТОРАТУ ВІДДАЄ ПЕРЕВАГУ ЛЕ ПЕН, БЛИЗЬКО 60–65% ВИБОРЦІВ ГОТОВІ ПРОГОЛОСУВАТИ В ДРУГОМУ ТУРІ ЗА БУДЬ-ЯКОГО ІНШОГО КАНДИДАТА, КРИМ НЕЇ

популізму цілком може трапитися у Франції, оскільки «вірнати результатам опитувань більше не можна». Однак вони зазвичай додають, що «Брексит і Трамп не призвели до катастрофи на ринках, тож і Ле Пен навряд чи зробить це».

Але обидва такі висновки не правильні. Шанси на те, що Марін Ле Пен стане президентом, є куди нижчими, ніж була ймовірність Брексита і обрання Трампа главою Білого дому, проте наслідки її перемоги можуть виявитися значно серйознішими.

Чому Марін Ле Пен навряд чи вдасться перемогти на президентських виборах у Франції, попри те, що, за даними численних опитувань, вона лідирує у першому раунді? Відповідь є цілком очевидною. Хоча в першому турі вона може з незначною перевагою обійти кількох своїх опонентів, у

Якщо це є таким очевидним, то чому минулого понеділка на ринках здійнялася паніка? Найімовірніше, її спричинили проблеми в колишнього прем'єр-міністра Франсуа Фійона, який у передвиборних перегонах втратив статус лідера, наразившись на звинувачення у розтраті державних коштів. Якщо він продовжить кампанію у ролі слабшого кандидата, шанси Ле Пен на перемогу трохи зростуть.

Деякі експерти вказують на ще один ризик. Нині у Франції є два доволі радикальних кандидати лівого крила: Бенуа Амон і Жан-Люк Меланшон, які, за результатами опитувань, набирають десь 15% і 11% відповідно. Вони відберуть частину голосів, але навряд чи зможуть вийти до другого туру.

Однак якщо один із них зійде з дистанції на користь іншого,

них ринків, — це перемога Ле Пен. Аналітик Метью Вальтершпілер вважає, що шанси на такий розвиток подій становлять лише 10–15%. Це значно нижче, ніж ймовірність перемог прихильників Брексита і Дональда Трампа торік. Тому шок виявиться куди сильнішим.

Спробуємо припустити, що Марін Ле Пен все ж здобула перемогу на президентських виборах. Чи буде це схоже на Брексит, тобто на подію, якої всі боялися, але яка особливо не вплинула на

ШАНСИ НА ТЕ, ЩО МАРІН ЛЕ ПЕН СТАНЕ ПРЕЗИДЕНТОМ, Є КУДИ НИЖЧИМИ, НІЖ БУЛА ЙМОВІРНІСТЬ БРЕКСИТА І ОБРАННЯ ТРАМПА ГЛОВОЮ БІЛОГО ДОМУ, ПРОТЕ НАСЛІДКИ ЇЇ ПЕРЕМОГИ МОЖУТЬ ВІЯВИТИСЯ ЗНАЧНО СЕРЬОЗНІШИМИ

та поки незрозуміло, чи піде на це Німеччина.

У разі виходу кількох країн із єврозони ці дисбаланси обернуться величезними позиками в центробанку Німеччини і Європейській валютній системі — позиками, які країни-«втікачі» не зможуть віддати повністю. Політичний тиск і заклики повернутися до німецької марки всередині Німеччини посиляться.

Ле Пен має на це оптимістичніший погляд, заявляючи, що Франція може залишити єврозону без надмірних проблем. В іншому політичному всесвіті це, напевно, можливо. Але яким буде цей всесвіт?

Франція може повернутися до франка, якому доведеться пережити девальвацію, як це сталося із фунтом стерлінгів торік.

Євро може залишитися твердою валютою, якою послуговува-

опертися. Тому навряд чи можна сподіватися на те, що Франція здатна вийти з єврозони без зайвих потрясінь, наслідуючи приклад Сполученого Королівства після голосування по Брекситу.

Франція уже переживала схоже. Я добре пам'ятаю той недільний вечір 1981 року, коли був обраний президент Міттеран. Тоді здавалося, що Франція покляла край європейській мрії та проголосила свою незалежність від глобальної ринкової економіки.

По двох роках політичної боротьби Міттеран відмовився від своєї передвиборної платформи і став на шлях європейської інтеграції. Однак за ці два роки ринки пережили справжній жах.

Гевін ДЕВІС,
The Financial Times,
Велика Британія

НА ВІДМІНУ ВІД СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА, У ФРАНЦІЇ НЕМАЄ МІЦНО СФОРМОВАНИХ РАМОК МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ, НА ЯКІ МОЖНА ОПЕРТИСЯ. ТОМУ НАВРЯД ЧИ МОЖНА СПОДІВАТИСЯ НА ТЕ, ЩО ФРАНЦІЯ ЗДАТНА ВИЙТИ З ЄВРОЗОНИ БЕЗ ЗАЙВИХ ПОТРАЯСІНЬ

другому турі виборці, налаштовані проти неї, об'єднаються, відтак вона програє будь-якому іншому ймовірному кандидату.

Хоча майже чверть французького електорату віддає перевагу

можливо, одному з них вдасться здобути перемогу над Фійоном і лівоцентристом Еммануелем Макроном, який на цю мить є фаворитом, і вийти до другого раунду голосування. У такому

ринки (якщо не брати до уваги курсу фунта стерлінга)? Гадаю, що ні.

Марін Ле Пен вступить на посаду президента протягом тижня, що дасть її партії — Національно-

15 лютого близько 10 тисяч українських селян із більшості областей України вийшли на загальнонаціональний страйк. Головні вимоги, які висували учасники акцій протесту, — продовження до 1 січня 2022 року мораторію на продаж сільськогосподарської землі, запровадження для фермерських господарств та сімейних ферм єдиного земельного податку.

Наймасовіші заходи відбулися у Черкасах, де на центральну площу вийшли понад 2 тис. осіб, на Чернігівщині мітингували близько 1,5 тис. фермерів. На Київщині протестувальники перекрили шлях кортежу президента України Петра Порошенка. Активну участь у акціях протесту взяли також представники Дніпропетровської, Полтавської, Рівненської, Херсонської, Сумської, Львівської, Донецької областей.

«Фермери та селяни вийшли не за командою, не за гроші, а за покликом душі. Люди усвідомлюють, що нині найбільша загроза не лише для них, а й для майбутніх поколінь — це втрата рідної землі», — зазначив голова Асоціації фермерів та приватних землевласників України Іван Томич.

Нагадаємо, у жовтні минулого року Верховна Рада продовжила мораторій на продаж сільськогос-

Селяни сказали «НІ» ПРОДАЖУ ЗЕМЛІ

ЗНИЩЕННЯ ПІЛЬГ ІЗ ПДВ, СКАСУВАННЯ ФІКСОВАНОГО ПОДАТКУ, СКЛАДНІСТЬ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ УНЕМОЖЛИВЛЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ДРІБНИХ ФЕРМЕРІВ, 70% ЯКИХ НИНІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У «ТІНІ»

подарської землі до 1 січня 2018 року. Однак селяни наполягають: українську землю не можна продавати ще найменше п'ять років.

«По-перше, серйозне занепокоєння виникає у зв'язку з тим, хто може купити сільськогосподарську землю, — каже в коментарі

«ВВ» заступник голови профспілки агропромислового комплексу Сергій Кондрюк. — Більшість селян та загалом українців не можуть стати її потенційними покупцями. Бо люди втратили платоспроможність через обвал гривні й зростання цін. А можливість отри-

мати кредит на придбання землі є обмеженою. На заваді стають дуже високі кредитні ставки та жорстка вимога стосовно застави, тож цей механізм для цивілізованого придбання землі фактично не діє. Якщо за таких умов зняти мораторій на продаж сільськогосподарської землі, її скуповуватимуть іноземці, зокрема ті, хто вороже ставиться до України. Це означає, що ми втрачатимемо нашу незалежність. Обіцянки, що будуть діяти фільтри, щоб цього не сталося, викликають серйозну недовіру. Бо ті, хто прагне заволодіти нашим основним багатством, діятимуть через підставних осіб та підприємства».

Кондрюк наголошує: земля дістанеться не селянам, а олігархам, які виснажуватимуть її, аби лиш отримати якнайбільший прибуток.

«Ці люди не перейматимуться збереженням чорноземів. Вони будуть вбивати їх, вирощуючи технічні культури. Працюватимуть за схемою: посіяли — зібрали — і поїхали. Це механізоване виробництво, і робочі руки тут не надто потрібні. Українські села накриє хвиля безробіття, і зникнуть навіть ті села, які ще залишились», — звертає увагу експерт.

Окрім того, учасники акцій протесту вимагали припинити знущання над фермерами в питаннях податкової політики.

«Знищення пільг із ПДВ, скасування фіксованого податку, складність ведення бухгалтерського обліку унеможливають діяльність дрібних фермерів, 70% яких нині перебувають у «тіні». До

кінця року їх буде 90%. Найбільше потерпає середній фермер, який працює в українському селі і звичай є основним роботодавцем. Великі сільгоспвиробники ділять бюджет і процвітають», — пояснює Томич.

Він закликав селян та депутатів обласних рад розглянути на сесіях обласних рад питання ринку земельних відносин: «Своїм консолідованим підходом ми мусимо мотивувати Раду до розумних дій. В іншому разі суспільству треба усвідомити, що парламент своєю місією згнівбив, тож його треба в конституційний спосіб оновити і дати країні шанс на розвиток».

Селяни, які вийшли на акції протесту, підтримали дорожню карту земельної реформи в Україні, розроблену Всеукраїнським комітетом захисту рідної землі. Серед вимог, які значаться у дорожній карті, — ухвалення нової редакції Закону «Про оренду землі», що передбачає захист власників земельних паїв і орендарів, обмеження для юридичних і фізичних осіб щодо максимальних розмірів та терміну оренди землі.

Також пропонується внести зміни до Податкового кодексу щодо запровадження для фермерських господарств та сімейних ферм єдиного земельного податку, а для новостворених сімейних фермерських господарств — пільгового оподаткування протягом перших п'яти років діяльності.

Передбачається і повернення невеликим та середнім господарствам системи оподаткування, що діяла до 1 січня 2015 року.

Зазначається, що в бюджет країни щорічно треба закладати державну підтримку фермерських господарств, сімейних ферм у розмірі 0,5% дохідної частини Державного бюджету, але не менше як 3 млрд грн, що відповідає європейським нормам фінансування.

Вікторія ЧАЙКА

КОНТЕКСТ

На мітингу в Білій Церкві ухвалили резолюцію з вимогами до влади

Минулого тижня протестували не лише фермери. У місті Біла Церква Київської області відбувся мітинг, під час якого мешканці висловили обурення щодо антинародних дій чинної влади. У ньому взяли участь різні категорії громадян: пенсіонери, представники малого та середнього бізнесу, чорнобильці, учасники бойових дій в Афганістані.

За результатами мітингу було ухвалено резолюцію з вимогами до президента, Верховної Ради й уряду України. Вона містить такі положення:

1. Переглянути чинні тарифи з метою зменшення їх до економічно обґрунтованого розміру; затвердити на законодавчому рівні використання для потреб населення газу власного видобування.

2. Терміново вжити необхідних заходів для виправлення помилок, допущених під час прийняття бюджету України на 2017 рік, внести зміни до Податкового кодексу України, інших законів, ухвален-

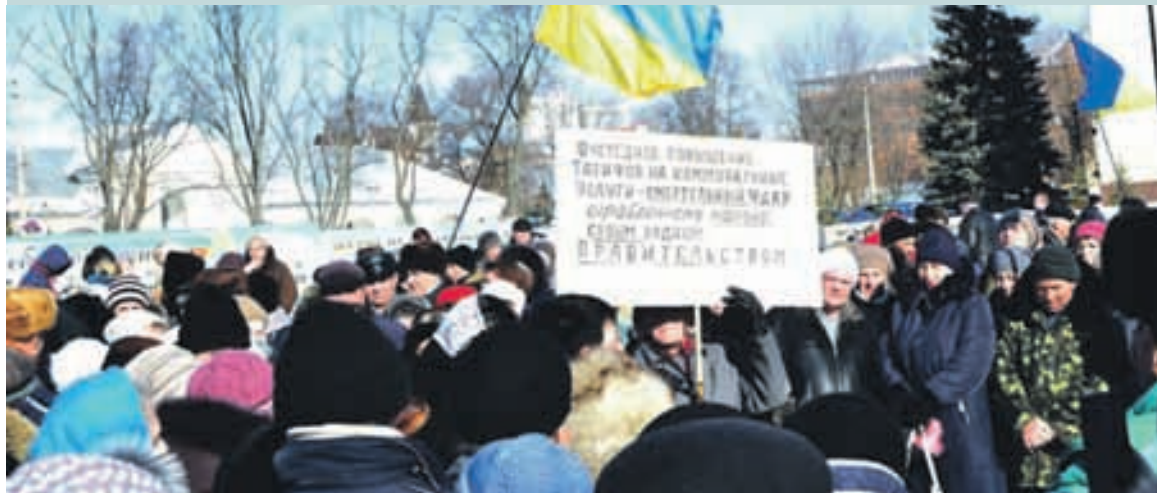
ня яких призвело до значного посилення податкового тиску на представників малого та середнього бізнесу.

3. Збільшити розмір мінімальної пенсії до 3000 грн. Не допустити підвищення пенсійного віку.

4. Не допустити руйнування системи охорони здоров'я, зокрема негайно відновити фінансування лікування хворих на онкологічні, серцево-судинні захворювання, бронхіальну астму, цукровий діабет.

5. Припинити практику призначення на керівні державні посади громадян іноземних держав. Взяти під жорсткий контроль визначення розміру заробітних плат керівників державних підприємств, інших високопосадовців і чиновників відповідно до економічного стану держави, принципів соціальної справедливості та середнього рівня життя громадян України.

6. Категорично не допустити підготовку та прийняття рішення щодо можливості продажу земель сільськогосподарського призначення.

ЯКЩО НИНІ ЗНЯТИ МОРАТОРІЙ НА ПРОДАЖ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ЗЕМЛІ, ЇЇ СКУПОВУВАТИМУТЬ ІНОЗЕМЦІ, ЗОКРЕМА ТІ, ХТО ВОРОЖЕ СТАВИТЬСЯ ДО УКРАЇНИ

Покінчити життя самогубством — значить виконати останнє завдання. Українські підлітки услід за своїми ровесниками з Росії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану та Азербайджану долучаються до «груп смерті» в соціальних мережах, і за 49 завдань так звані куратори доводять їх до суїциду. Все починається з того, що дитина публікує на своїй сторінці безглуздий віршик про синього кита...

#Я В ГРІ

Сьогодні багато підлітків знають про ці групи не з чуток, практично в кожній школі є «кити» — ті, хто вступив до сучасного «клубу самогубців». І, на жаль, в Україні вже є випадки, коли діти виконали своє останнє, 50-те завдання — у Маріуполі та Івано-Франківську дівчата наклали на себе руки. В Ужгороді та Херсонській області учасниць груп вдалося врятувати...

«Кити плывут вверх», «Разбуди меня в 4.20», f57, f58, «Тихий дом», «Рина», «Ня, пока», «Море китов», «50 дней до моего...» — це назви «груп смерті» в соціальній мережі «Вконтакте», участь у яких змушує підлітка зрештою обрати або зашморг, або дах, звідки треба стрибнути.

Варто лише дитині опублікувати в себе на сторінці вірш про кита, який закінчується хештегом «я в грі», як починається його шлях до смерті. З потенційним самогубцем зв'язується куратор. Він цікавиться ім'ям підлітка й причиною, через яку той хоче звести рахунки з життям. Далі йде низка завдань. Фактично їх можна розділити на три групи.

Перша — нанесення собі тілесних ушкоджень. Наприклад, завдання №1 — вирізати на руці лезом напис f57, №6 — видряпати на руці f40, №10 — видряпати кита на руці, №12 — порізати губу, №13 — встромляти голку в руку, №15 — завдати собі болю.

Друга група — підйом о 04.20 і перегляд страшних відео, відмова від спілкування.

Третя група завдань — адреналінова, коли підліток мусить постояти на самому краю даху, залізти на будівельний кран, на міст, прогулятися залізничною колією.

Кожен етап необхідно фіксувати на фото або відео. Деякі завдання для дівчат можуть замінити знімок інтимного характеру.

Велика увага приділяється спілкуванню з куратором. Втім, питання, які він ставить, є доволі одно-

Ігри зі смертю

типними. Однак діти викладають людині, яку вони ніколи в житті не бачили і не побачать, усю інформацію. А отримати IP-адресу не становить для модераторів жодних труднощів: вони надсилають учасникові ламане посилання на відео, і варто тільки відкрити його для перегляду, як дані будуть уже в них. Якщо дитина починає відмовлятися виконувати завдання, куратор її залякує, точно вказуючи, де живе підліток, і натякаючи на те, що постраждати може вся родина.

Оскільки всі фото- і відеодокази виконання завдань «кит» надсилає кураторові, це стає додатковим інструментом тиску. Якщо матеріали оприлюднять або про них дізнаються батьки, це буде щонайменше ганьбою. Тому багато хто й ішов до кінця.

ЩО МАНІТЬ У «КЛУБ САМОГУБЦІВ»

Доктор медичних наук, професор, старший науковий співробітник відділу психотерапії та психосоматичної медицини НДІ соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України Олег Чабан упевнений, що підлітки стали ідеальним варіантом для організаторів і модераторів таких груп.

«У дітей в такому віці відсутні критика й життєвий досвід. Їх легко спокусити таємничістю, альтернативними групами, спілкуванням через Інтернет. Підлітки втягуються в гру, як у життя, і в життя, як у гру», — розповів він «ВВ».

Експерт додав, що в дітей і підлітків ще слабо розвинена префронтальна кора головного мозку, яка в дорослих відповідає за команду «стоп». Вона остаточно формується до 25 років, до тих пір ми фактично залишаємося дітьми і сприймаємо ігрові моменти як альтернативну реальність. Особливо приналежать ігри, засновані на таємниці, на сильних емоціях.

Своєю чергою кандидат психологічних наук Галина Хомич пов'язує інтерес до подібних груп із впливом ЗМІ та соцмереж, коли цікавість змушує дітей усе випробувати на собі. Також у віртуальну павутину вбивць їх штовхає самотність, нерозуміння з боку оточуючих і акселерація.

«Поки ми переймаємося власною соціалізацією і війнами, підлітки шукають те, що їм доступно. І знаходять», — розповіла вона «ВВ».

Деякі підлітки вступають до «груп смерті», щоб потролити модераторів, виявляючи при цьому хитрість і завбачливість. Вони навіть не припускають, що зі свого акаунта можна спілкуватися бозна з ким, та ще й ділитися з ним одкровеннями. Для тролінгу використовують фейкову сторінку, де вказують не свою країну і місто проживання. Навіть більше, вважають за краще заходити в цей профайл не з дому і про всяк випадок знають, як змінити IP-адресу.

Певна річ, вони не мають наміру відкриватися чи завдавати собі каліцтва. Навіщо? Якщо можна просто намалювати кита, а потім красиво обробити його в фотешопі! Таких фотографій у Мережі, до речі, безліч.

Щоправда, на брехні можуть піювати, і тоді модератор припинить спілкування. Але в погрози розправи над усією родиною підлітки тролі теж не вірять: навряд чи мо-

дератору спаде на думку приїхати з якогось Магнітогорська чи Пітера до Херсона, щоб відшукати «кита-відмовника».

Як кажуть тверезомислячі гравці, до груп зазвичай потрапляють діти, які зіткнулися із труднощами або зазнали тиску чи приниження з боку однолітків, і саме вони в ре-

З МЕРЕЖЕЮ БОРОТИСЯ НЕМОЖЛИВО. ТАКІ «ІГРИ», ЩО ПОЄДНУЮТЬ РЕАЛЬНЕ ЖИТТЯ З ВІРТУАЛЬНИМ, НА ЖАЛЬ, Є СОЦІАЛЬНИМ ЗАПИТОМ СУСПІЛЬСТВА. ТОМУ ВАРТО НЕ ЗАБОРОНЯТИ ДИТИНІ КОРИСТУВАТИСЯ ІНТЕРНЕТОМ, А ГОТУВАТИ ЇЇ ДО ВИРІШЕННЯ СПРАВЖНІХ ПРОБЛЕМ

зультаті такої гри зі смертю наклали на себе руки. Тому й потрібно вжити кардинальних заходів.

ЯК ЗУПИНИТИ КІЛЕРІВ

Правоохоронні органи вважають, що «групи смерті» створені з комерційною метою. Мовляв, фото і відео потім продають на «темному боці» Інтернету. Однак це викликає певні сумніви, адже якщо фото і відео викладається у Мережу, то ними спокійно можна скористатися безкоштовно.

Олег Чабан робить висновок, що творці та модератори груп — люди з серйозними невирішеними психологічними, та аж ніяк не психічними проблемами. Це й недолюбленість, яку ці люди виміщують на підлітках, і жадова влади, абсолютного смирення. Адаже діти слухняно і ретельно виконують усі їхні бажання, аж до прохання надіслати гроші на покупку піци.

«Покора досягається шляхом маніпуляцій, наприклад, через збільшення кількості завдань, виконання яких дає гравцеві відчуття значущості. Останній рух, який призводить до суїциду, — чисте НЛП», — додав він.

Нині в Росії затриманий тільки один модератор — так званий Філіп (Лис) Будейкін, який психіатричною експертизою визнаний осудним. Сьогодні він говорить про те, що не мав на меті доводити підлітків до самогубства, а просто жартував. Однак він — лише одна ланка масивного ланцюга. Багато хто з його «колеги» вважають, що їх ніколи не

знайдуть, і зухвало вихваляються, що невдовзі їх підопічні отримають своє останнє, 50-те завдання.

Очевидно, домагаючись абсолютної покори «китів», модератори навіть не замислюються про те, що з того боку екрану сидить не віртуальний, а цілком реальний підліток, який переживає правдиву пригніченість і зовсім не уявний страх. Підлітки для модераторів — просто юніти, яких можна знищувати пачками.

Кіберполіція нині активно блокує «групи смерті», але вони з'являються на інших ресурсах, наприклад в Instagram. Зрештою, власне групи вже й не потрібні, адже кількість охочих зіграти в смертельну гру збільшується щомиті, і куратор за хештегом легко знаходить собі нові жертви.

Бажано, щоб кіберполіції країн, де є випадки смерті дітей, доведених у соціальних мережах до самогубства, об'єднали свої зусилля. Але з огляду на те, що тепер творці й модератори переходять в англійські мережі, впертися із завданням буде значно складніше.

«З Мережею боротися неможливо. Такі «ігри», що поєднують реальне життя з віртуальним, на жаль, є соціальним запитом суспільства. Тому варто не забороняти дитині користуватися Інтернетом, а готувати її до вирішення справжніх проблем»

Він упевнений, що тотальний контроль — на кшталт «сухого закону». Підліток ще більше замкнеться у собі. Тому тільки в процесі спілкування можна домогтися прихильності дитини, причому розмовляти з нею потрібно як із рівною. Своєю чергою Галина Хомич звернула увагу на те, що сьогодні в Україні практично не проводяться дослідження, які б дали можливість зрозуміти, чим «дихають» сучасні підлітки.

«Нам пропонують європейські програми щодо суїцидів та профілактики агресії серед цієї вікової категорії. З одного боку, приємно, що ми наближаємося до європейської спільноти, але з іншого — ці програми не зовсім нам підходять. У чомусь наші підлітки обганяють своїх зарубіжних ровесників, у чомусь відстають від них, а в якихось аспектах між молодими людьми взагалі немає точок дотику. Тому дуже хочеться, щоб Україна серйозно опікувалася своїм майбутнім», — підсумувала Галина Хомич.

Альона ПОТАЄВА

Альона ПОТАЄВА

Альона ПОТАЄВА

ДОМАГАЮЧИСЯ АБСОЛЮТНОЇ ПОКОРИ «КИТІВ», МОДЕРАТОРИ НАВІТЬ НЕ ЗАМИСЛЮЮТЬСЯ ПРО ТЕ, ЩО З ТОГО БОКУ ЕКРАНУ СИДИТЬ НЕ ВІРТУАЛЬНИЙ, А ЦІЛКОМ РЕАЛЬНИЙ ПІДЛІТОК, ЯКИЙ ПЕРЕЖИВАЄ ПРАВДИВУ ПРИГНІЧЕНІСТЬ І ЗОВСІМ НЕ УЯВНИЙ СТРАХ. ПІДЛІТКИ ДЛЯ МОДЕРАТОРІВ — ПРОСТО ЮНІТИ, ЯКИХ МОЖНА ЗНИЩУВАТИ ПАЧКАМИ

Для того щоб пояснити феномен популярності посттравматичної еротичної саги «П'ятдесят відтінків сірого», слід було би терміново скликати консилиум із кращих світових психоаналітиків та психіатрів. Бо, керуючись здоровим глуздом і логікою, неможливо зрозуміти, чим цей низькопробний твір так зачепив читачів і глядачів.

Кілька років тому роман Е. Л. Джеймс «П'ятдесят відтінків сірого» розійшовся неймовірними накладками: у 37 країнах світу було продано понад 30 млн копій. Ця книга стала рекордсменом за швидкістю продажів, обігнавши серію романів про Гаррі Поттера і «Сутінки»! А потім було ще два продовження!..

Одноименна екранізація бестселера, що з'явилася 2015 року, в прокаті заробила понад 500 млн доларів. І ось нещодавно нам презентували сиквел кінострічки «П'ятдесят відтінків темряви».

Отже, в першій серії цієї горемелодрами суперкрутий бізнесмен із садистськими нахилами Крістіан Грей (Джеймі Дорнан) спокушає юну випускницю коледжу Анастейшу Стіл (Дакота Джонсон). Впродовж усього фільму дівчину терзають сумніви: а чи варто зв'язуватися з таким типом? Зрештою Ана пориває із Крістіаном.

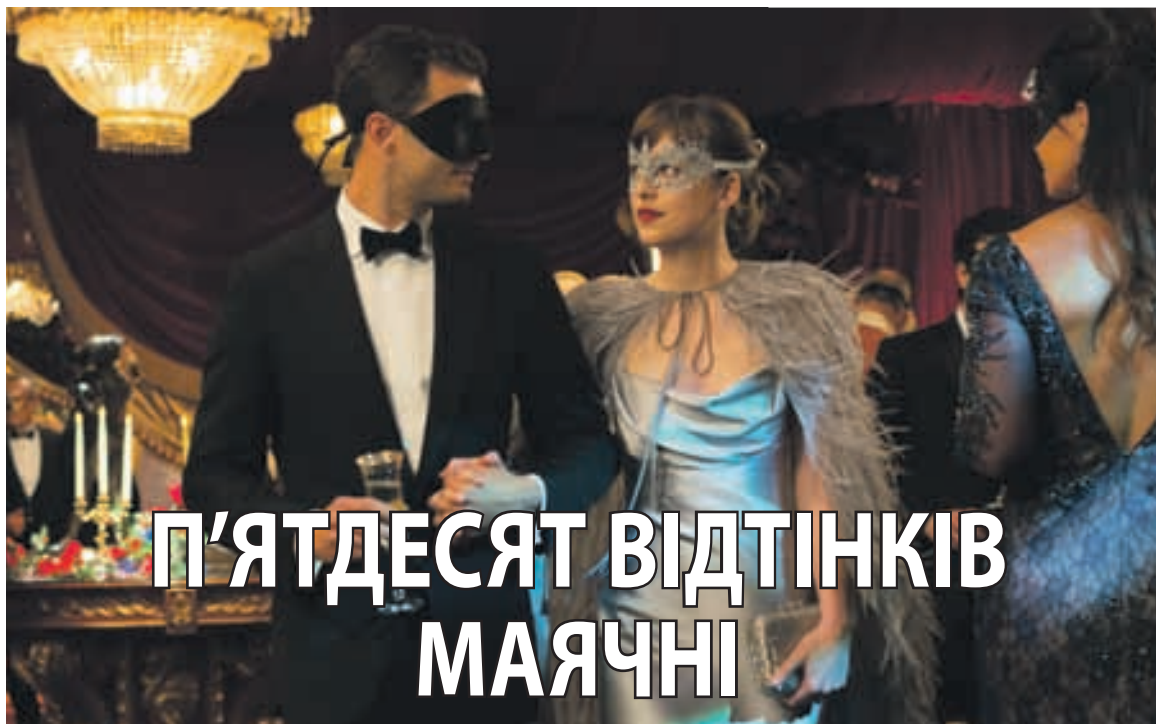
Так ось, у другій частині головна героїня вирішила відновити стосун-

Роль однієї з його екс-коханок — Єлени грає Кім Бесінджер. Це така собі алюзія на знамениту картину «Дев'ять з половиною тижнів», утім, вельми невдала. Кім Бесінджер — одна з тих актрис, які до нестями бояться старості й не приймають її, тому, захопившись усілякими пластичними, виглядають уже просто комічно.

Але повернімося до сюжету... Крістіан не зважає на злостивих колишніх і пропонує Анастейші руку та серце. Ось, мабуть, і все.

А тепер про «зірок» фільму. Досі незрозуміло, чому для виконання головної чоловічої ролі продюсери обрали саме Джеймі Дорнана. Більш посереднього актора годі знайти. Дорнан не здатний переконливо зіграти навіть дерево в шкільній виставі, то що казати про таку глобальну роль.

Хай там як, але приваблива зовнішність стала для нього чародійною паличкою. Хоча язык не повертається назвати актора секс-символом! У нього геть відсутня харизма і внутрішня принадність.

П'ЯТДЕСЯТ ВІДТІНКІВ МАЯЧНІ

Дакота Джонсон є дочкою знаменитих акторів Дона Джонсона і Мелані Гріффіт. Якби не цей факт, то до Голлівуду вона б навряд чи потрапила. Історія замовчує, чим саме вона так вразила продюсерів кілька років тому на кастингу першої частини. Однак доля усміхнулася саме їй.

Дакота — неймовірна красуня, але як актриса невиразна

фа, попри весь зримий шал пристрастей.

Режисерське крісло нині посів Джеймс Фоулі. Саме він знімав окремі епізоди в знаменитих серіалах «Мільярди», «Картковий будинок», «Ганнібал», «Твін Пікс»! Фоулі був постановником «Страху» з Різ Уізерспун і Марком Уолбергом, «Афери» з Рейчел Вайс і Едвардом Бернсом, «Ідеального незнайомця» з Холлі Беррі та Брюсом Віллісом. І фільму «П'ятдесят відтінків темряви»... Важко уявити, як ще нижче можна впасти! Більше того, Фоулі зняв і третю частину саги — «П'ятдесят відтінків свободи» (робота над другою і третьою частинами тривала майже одночасно).

За великим рахунком, фільм «П'ятдесят відтінків темряви» — це просто набір якихось незрозумілих конфліктів, ірраціональних вчинків, примітивних психологізмів, неестетичних постільних сцен... Це знущання над самим жанром. Це доро-

га пародія на вже класичну картину «Дев'ять з половиною тижнів», де частково все ж була присутня естетика, чудова гра, проблема.

Після перегляду цього кіно з'являється лише одне бажання — у будь-який спосіб очистити мозок, засмічений модною кінематографічною маячнею.

Гарних фільмів про кохання є неймовірна кількість. Переглядайте їх на здоров'я! Але ні хвилини свого часу не варто витратити на це другосортне муви.

Зрештою залишається сподіватися на творче натхнення письменниці Стефані Маєр і дочекатися від неї чергової доброї історії про кохання, яка б знову стала бестселером і яку б екранізували голлівудські мейджори. Якихось умовних нових «Сутінків». Бо в житті передусім не вистачає казки. А бруду, агресії та проблем і так достобіса.

Анна СПІВАК

ФІЛЬМ «П'ЯТДЕСЯТ ВІДТІНКІВ ТЕМРЯВИ» — ЦЕ ПРОСТО НАБІР НЕЗРОЗУМІЛИХ КОНФЛІКТІВ, ІРРАЦІОНАЛЬНИХ ВЧИНКІВ, ПРИМІТИВНИХ ПСИХОЛОГІЗМІВ

ки. Її кіношне ладо намагається стати на правдивий шлях і боротися зі своїми внутрішніми демонами.

Заразом нам показують двох колишніх любасок Крістіана, які несамоовито ревнують його до Ани.

До речі, кілька років тому Дорнан зіграв жорстокого серійного вбивцю у дешевенькому британському серіалі «Крах». І спогади про цей телефільм ще більше відштовхують від його нинішнього персонажа.

і порожня. Її героїня не викликає жодних емоцій. Та й кохання вона грати ні краплі не вміє. Взагалі Дорнан і Джонсон — це, мабуть, найхолодніша закохана пара в історії кінематогра-

«Велика стіна»: дорогий китайський кіноатракціон

Після завершення роботи над черговою частиною борніани, Метт Деймон на пірроку переїхав до Піднебесної, щоб знятися у кінострічці «Велика стіна». Ця картина стала найдорожчим фільмом, повністю виготовленим у Китаї. На початках бюджет проекту становив 135 млн доларів, але знімальна група не вписалася у кошторис, перевитративши близько 15 млн. Декорації та спецефекти справді того варті. Ось тільки глибини цього фільму все-таки не вистачило.

Згідно з сюжетом, група англійських найманців вирушає до Китаю, щоб розкрити таємницю «чорного порошку» — порохи і привезти його до Європи. Дорогою їм по-всякчас доводиться кочівники, а однієї ночі на мандрівників напала загадкова істота...

По всіх цих пригодах лише двом із усієї команди — Перо Товару (Педро Паскаль) і Віллу Геріну (Метт Деймон) пощастило дійти до Великої Китайської стіни. Та китайці не зустріли їх хлібом-сіллю, а полонили. Тепер їхнє життя висить на волосині...

І ось на стіну зненацька нападають чудовиська-пожирачі, які прокидаються кожні

шістдесят років. Європейцям доведеться пліч-о-пліч з китайцями змагатися з міфічними монстрами.

Після бою вояки познайомилися зі ще одним шукачем пороку — Баллардом (Віллем Дефо), який прибув до Піднебесної 25 років тому та так і залишився. Ця трійця замислює під час наступного нападу пожирачів втекти з полону, звісно ж, прихопивши з собою «чорний порошок». Але в найвідповідальнішу мить персонаж Метта Деймона чомусь вирішує допомогти китайцям і відмовляється від втечі...

«Передусім мене привабив Чжан Імоу (китайський режисер, відомий за фільмами «Герой» і «Дім літаючих кинджалів». — Прим. авт.). Йому немає рівних. Я давно сподівався, що він запропонує мені роль в одній зі своїх картин. І ось, нарешті, пролунав дзвінок із пропозицією... Співробітництва між Заходом і Сходом на такому рівні ще не було. Не пе-

редати словами відчуття, коли ти розумієш, що до тебе цього ніхто не робив», — розповідав в одному з інтерв'ю Метт Деймон.

«Велика стіна» — по-справжньому монументальне полотно, неймовірний кінематографічний атракціон. Ось тільки всі ці епічні сцени битв ми вже бачили сто мільйонів разів. Пригадайте хоча б «Володаря кілець», з тим «Хоббіта» і, звісно, «Гру престолів». «Велику стіну» вирізняє хіба лише китайський колорит. Але голлівудська видовищность раз по раз намагається його затьмарити. Тому трохи пригнічує, що картинка тут виявилася важливішою за зміст і драму.

Історія Піднебесної неймовірно багата. А скільки легенд існує про Велику Китайську стіну... Натомість нам запропонували банальне муви про таких собі китайських «чужих»...

Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

